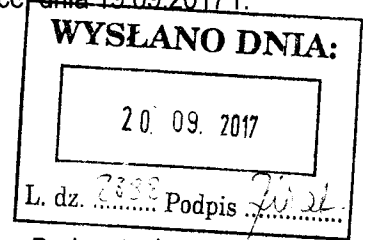

**KOPIA
POLECONY**

WK.60/19/2017

Kielce dnia 19.09.2017 r.

Pani
Maria Miziewicz
Kierownik
Centrum Obsługi Oświaty w Bodzentynie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 1 ust. 2 i art. 7a ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w związku z § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2014 roku w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania² przeprowadziła w Centrum Obsługi Oświaty w Bodzentynie w dniach 3 – 25 lipca 2017 roku (z przerwami) problemową kontrolę gospodarki finansowej Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Bodzentynie. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 26 lipca 2017 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za rachunkowość i sprawozdawczość Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Bodzentynie. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

1. W dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, wprowadzonej zarządzeniem Nr 8/2015 Dyrektora Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Bodzentynie z dnia 2 września 2015 r.:
  - wprowadzono do stosowania uproszczenie (nie dotyczy faktur/rachunków z przełomu roku): w trakcie roku obrotowego faktury, rachunki i noty księgowe, wpływające do jednostki, są ujmowane w miesiącu, w którym wpływają, co narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości³ oraz art. 3 ust. 1 pkt 11 tej ustawy, zgodnie z którym przez przyjęte zasady (politykę) rachunkowości rozumie się wybrane i stosowane przez jednostkę rozwiązania dopuszczone ustawą,
  - nie określono zasad klasyfikacji zdarzeń na kontach zespołu „2” (za wyjątkiem kont 222 i 240), koncie 310, kontach zespołu 4 (za wyjątkiem kont 402, 405, 409), co narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy o rachunkowości, w związku z zasadami funkcjonowania kont określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴,

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 561,

² Dz. U. z 2004 r. Nr 167, poz. 1747,

³ Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 760, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku

426/2017

- nie określono wersji stosowanego w jednostce oprogramowania, co narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c) ustawy o rachunkowości.

Ponadto pomimo powierzenia z dniem 1 stycznia 2017 r., na mocy uchwały Nr XIV/106/2016 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 28 listopada 2016 r., w całości obowiązków w zakresie rachunkowości Centrum Obsługi Oświaty w Bodzentynie jako jednostce obsługującej, zmian do polityki rachunkowości Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Bodzentynie dokonał w dniu 3 stycznia 2017 r. Dyrektor tego Zespołu, zamiast Kierownik Centrum.

Odpowiedzialność ponosi Kierownik Centrum Obsługi Oświaty.

2. Zapisów w księgach rachunkowych dokonywano na podstawie wewnętrznych dowodów księgowych „Polecenie księgowania” w sytuacji posiadania przez jednostkę dokumentów źródłowych stanowiących podstawę zapisu (faktur, rachunków). Do sporządzonych dowodów PK dołączano faktury (rachunki), którym nadawano kolejne numery dowodów księgowych i które posiadały wszystkie cechy dowodu księgowego, w tym stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania. W dowodach PK w kolumnie „Treść” określano czego dotyczą faktury (np. f-ra za internet, za energię elektryczną) nie wskazując konkretnego numeru identyfikującego daną fakturę. W zapisie księgowym jako rodzaj księgowanego dokumentu wskazywano PK i datę sporządzenia PK, natomiast jako numer dowodu wskazywano zakres numerów nadawanych poszczególnym fakturom objętym przez dany dowód PK. Dowody PK sporządzano i ujmowano w księgach pod datą wpływu faktur do ZOEASiP. Sporządzanie dowodu PK jako dokumentu stanowiącego podstawę zapisu w zakresie dotyczącym operacji gospodarczych udokumentowanych już dowodami zewnętrznymi należy uznać za bezpodstawne.

Powyższe narusza art. 14 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym sposób dokonywania zapisów w dzienniku powinien umożliwiać ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi oraz narusza art. 20 ust. 2 pkt 1 tej ustawy, zgodnie z którym podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej zewnętrzne obce – otrzymane od kontrahentów. Ponadto nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości zgodnie z którym, księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.

Odpowiedzialność ponosi Główna Księgowa.

3. W zakresie przeprowadzania inwentaryzacji stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- a) na okoliczność przeprowadzenia inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych oraz rozrachunków – weryfikacji sald konta 020 i kont zespołu „2” na dzień 31.12.2016 r. sporządzone zostały w dniu 29.03.2017 r. protokoły weryfikacji, które nie odnoszą się do poszczególnych składników majątku będących przedmiotem inwentaryzacji, tj.
- w protokole weryfikacji konta 020 podano jedynie saldo konta 020, natomiast nie zweryfikowano wszystkich wartości niematerialnych i prawnych stanowiących aktywa jednostki, nie dokonano porównania stanu księgowego z odpowiednimi dokumentami stanowiącymi podstawę zapisu;

- w protokołach weryfikacji sald kont zespołu 2 wskazano wyłącznie salda kont wg stanu na dzień 31.12.2016 r., nie wskazano natomiast poszczególnych dowodów księgowych i kontrahentów. W protokołach ponadto zawarto ustalenia, że dane są zgodne z ewidencją księgową i jako dokument potwierdzający inwentaryzację załączono wydruki z ewidencji księgowej (kartoteki analityczne) ww. kont wg stanu na koniec 2016 roku. Sporządzone protokoły nie wskazują co było przedmiotem inwentaryzacji (co porównano), z jakimi dowodami źródłowymi, jakie zapisy były przedmiotem weryfikacji. Taki sposób udokumentowania inwentaryzacji nie pozwala na potwierdzenie, że ustalono rzeczywisty stan rozrachunków oraz porównano go ze stanem wynikającym z ksiąg rachunkowych. Weryfikacja powinna być przeprowadzona i udokumentowana w sposób niebudzący żadnych wątpliwości co do rzetelności jej przeprowadzenia. Jej celem jest stwierdzenie czy rzeczywiście posiadane dokumenty potwierdzają istnienie, realność i wiarygodność określonego salda, a także poprawność tego salda. Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

b) termin przeprowadzenia inwentaryzacji w drodze weryfikacji - 29 marca 2017 r. uniemożliwia terminowe rozliczenie inwentaryzacji (w przypadku stwierdzenia różnic). Ustawa o rachunkowości nie określa terminu, w którym jednostki powinny dokonać rozliczenia wyników inwentaryzacji. Prace w tym zakresie należy jednak tak przeprowadzić, aby możliwe było sporządzenie zestawienia obrotów i sald, czyli do 85 dnia po dniu bilansowym, stosownie do art. 24 ust. 5 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

c) Inwentaryzacja wartości niematerialnych i prawnych (konto 020) oraz gruntów według stanu na dzień 31.12.2016 r. została przeprowadzona podwójną metodą, tj. w drodze spisu z natury oraz w drodze weryfikacji, co narusza art. 26 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność ponoszą Główna Księgowa i Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Bodzentynie.

4. W związku z nieotrzymywaniem wystarczających środków finansowych na realizację planu finansowego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym na dzień 31.12.2016 roku wystąpiły zobowiązania wymagalne w kwocie ogółem 81.253,50 zł dotyczące nieprzekazania na wyodrębniony rachunek bankowy (zfs) należnego odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego na 2016 rok po korekcie na koniec roku został ustalony w kwocie ogółem 180.171,00 zł. Przelane przez Gminę środki dla Zespołu na powyższy cel, które Zespół przekazał na wyodrębniony rachunek bankowy (ZFSS) wyniosły kwotę ogółem 98.917,50 zł. Zatem różnica pomiędzy kwotą faktycznie przekazaną a kwotą należną wynosi minus 81.253,50 zł. Zaległy odpis na ZFSS za 2016 rok został przekazany na wyodrębniony rachunek bankowy w dniu 17.01.2017 roku. Na dzień 31.12.2015 roku w Zespole również wystąpiły zobowiązania wymagalne w kwocie 55.783,16 zł z tego samego tytułu, które uregulowano w dniu 19.02.2016 roku. Nieprawidłowość narusza art. 254 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w związku z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych⁵.

Odpowiedzialność ponosi Burmistrz Miasta i Gminy z tytułu niezapewnienia środków na realizację planu finansowego.

⁵ Dz. U. z 2016 r., poz. 800 ze zm.,

5. Na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” nie ewidencjonowano na bieżąco wartości zaangażowania na podstawie zawartych umów w kwocie ogółem 13.493,10 zł. Zaangażowanie wydatków z tytułu umów ujmowano na stronie Ma konta 998 w kwocie wynikającej z zawartej umowy w momencie ujęcia wydatku (faktury) na kontach zespołu „4”, zamiast na bieżąco na podstawie zawartej umowy, przed dniem zapłaty za zadanie. Powyższe narusza art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz zasady funkcjonowania konta 998 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.

Odpowiedzialność ponosi Główny Księgowy.

6. Wypłaty nagrody jubileuszowej dla pracownika obsługi Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w wysokości 1.683,00 zł (brutto) dokonano w dniu 28.10.2016 roku, pomimo, iż prawo do nagrody jubileuszowej pracownik nabył w dniu 10.09.2016 roku, co narusza § 8 ust. 5 rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych⁶.

Odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. plac Centrum Obsługi Oświaty.

Na mocy uchwały Nr XIV/106/2016 Rady Miejskiej z dnia 26 listopada 2016 roku obowiązki w zakresie rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywają na Głównym Księgowym i Kierowniku Centrum Obsługi Oświaty w Bodzentynie.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Dokonać zmiany dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości poprzez wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości mając na uwadze, że zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy o rachunkowości polityka rachunkowości to wybrane i stosowane przez jednostkę rozwiązania dopuszczone ustawą oraz uzupełnić tą dokumentację poprzez określenie zasad klasyfikacji zdarzeń na kontach oraz określenie wersji stosowanego w jednostce oprogramowania, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) i c) ustawy o rachunkowości.
2. Zapisów w dzienniku dokonywać w sposób umożliwiający ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi, zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
3. Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie dowodów źródłowych otrzymanych od kontrahentów, zgodnie z art. 20 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

---

⁶ Dz. U. z 2014 r. poz. 1786,

4. Księgi rachunkowe prowadzić w sposób pozwalający na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
5. Przeprowadzać inwentaryzację wszystkich aktywów i pasywów, w odpowiednich terminach oraz z zastosowaniem właściwej metody, stosownie do art. 26 ustawy o rachunkowości, jak również w sposób zapewniający porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z odpowiednimi dokumentami źródłowymi stanowiącymi podstawę zapisu. Przestrzegać obowiązku dokumentowania wyników inwentaryzacji oraz powiązania ich z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
6. Przekazywać na rachunek bankowy Zakładowego Fundusz Świadczeń Socjalnych należny odpis w terminach określonych w art. 6 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, tj. równowartość dokonanych odpisów na dany rok kalendarzowy przekazywać w terminie do 30 września tego roku, z tym, że do 31 maja tego roku przekazywać kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów.
7. W księgach rachunkowych na bieżąco ujmować zaangażowanie wydatków na koncie 998 "Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego", tj. pod faktyczną datą powstania zaangażowania, a przed dokonaniem wydatku, stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach oraz zasady funkcjonowania tego konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.
8. Nagrody jubileuszowe wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika samorządowego prawa do tej nagrody, stosownie do § 8 ust. 5 rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pani Kierownik zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:

Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
mgr Zbigniew Rekas